

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet

Metsätalouden vaikutukset pohjaveteen Hankkeessa tarkastellut toimenpiteet

29.09.2021 | Samuli Joensuu,
Tapio Oy

Vesiensuojelun johtava asiantuntija

Metsätalous pohjavesialueilla

Hakkuut ja metsänuudistaminen pohjavesialueilla

- Tasaikäisrakenteinen kasvatus
- Jatkuva kasvatus
- Uudistamisen vaihtoehdot ja maanpinnan käsittely

Metsälannoitus

- Lannoituksen vaikutukset
- Milloin on mahdollista toteuttaa lannoitus pohjavesialueilla

Ojien kunnostaminen

- Vaikutuksiltaan voimakkain toimenpide pohjavesialueilla
- Siitä syystä tässä hankkeessa kiinnitetty eniten huomiota

Metsikön sijainti pohjavesialueella ei rajoita puuston käsittelyä. Hakkuissa ja muissa metsätalouden toimenpiteissä noudatetaan pohjaveden määrän ja hyvän laadun turvaavia suosituksia

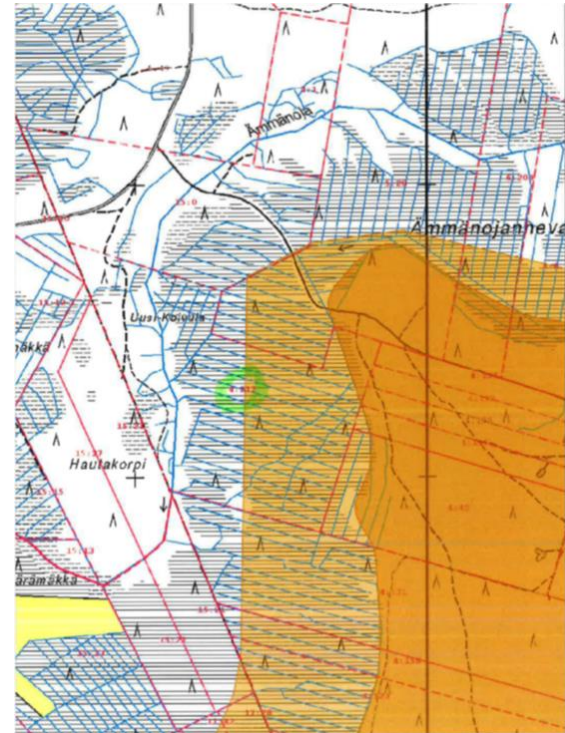
Metsänkäsittelyn vaihtoehtoja

METSÄN UUDISTAMISTAPA	METSÄNVILJELY		LUONTAININ UUDISTUMINEN	
METSÄN RAKENNE	YKSIJAKSOINEN METSÄ	KAKSIJAKSOINEN METSÄ	MONIJAKSOINEN METSÄ, JOSSA EI KAIKKIA IKÄ-/ KOKOLUOKKIA	MONIJAKSOINEN METSÄ, JOSSA KAIKKIA IKÄ-/KOKOLUOKKIA (NUORIA ENITEN)
METSÄN KASVATUSTAPOJA	JAKSOLLINEN KASVATUS		JATKUVA KASVATUS	
			PEITTEINEN METSÄTALOUS (EI AVOHAKKUUTA)	
METSÄLAIN MÄÄRITELMIEN MUKAISET METSÄN KASVATUS- JA HAKKUUTAVAT	TASAikäSRARENTEINEN UUDISTUSHAKKU - KASVATUSHAKKU		ERI-ikäSRARENTEINEN KASVATUSHAKKU	
METSÄN HAKKUUTAVAT KÄYTÄNNÖSSÄ	HARVENNUSHAKKU		POIMINTA-/PIENAUKKOHAKKU	
	ALA/YLÄHARVENNUS		POIMINTAHAKKU	
	AVOHAKKU	YLISPUUHAKKU		
	SIEMENPUU-/SUOJUSPUU-/KAISTALEHAKKU			

10.2021
© TAPIO

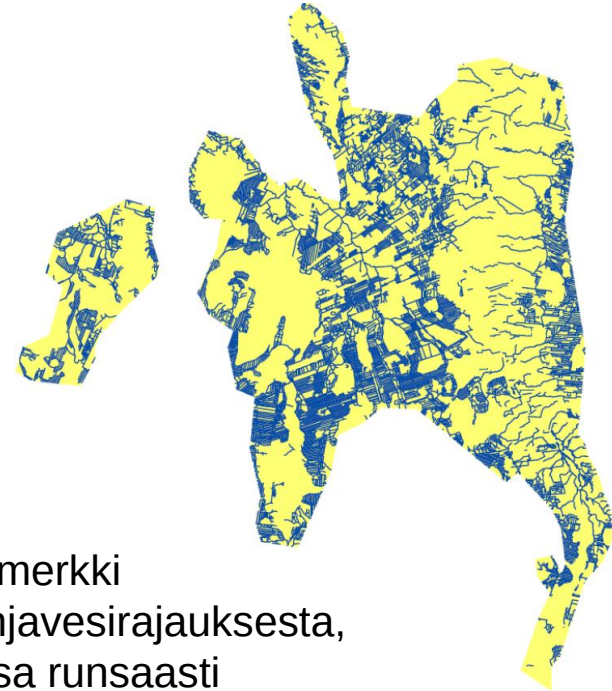
Metsälannoitus pohjavesialueilla

- Terveyslannoitus
- Kasvatuslannoitus

Metsäojien kunnostus pohjavesialueilla

- Metsäojituksen historia runsaat 100 vuotta
- Pohjavesialueita kartoitettu runsaat 50 vuotta
- Vanhoja ojia paikoin runsaasti pohjavesialuerajausten sisäpuolella
- Erityisesti Pohjanmaalla

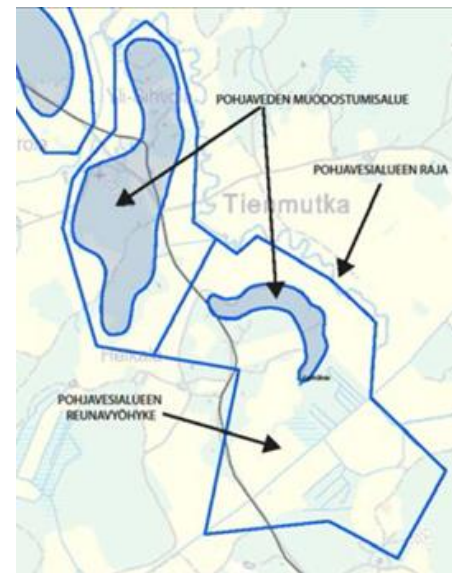
Esimerkki
pohjavesirajauksesta,
jossa runsaasti
vanhaa ojitusta

Metsäojien kunnostus pohjavesialueilla

- Hankkeessa keskusteltu:
 - Tarvitaanko jatkossa ojien kunnostusta pohjavesialueilla?
 - Onko esimerkiksi jatkuva kasvatus ratkaisu?
- Vesilaki antaa oikeudet ojien kunnostamiseen, mutta myös velvoitteet
 - Maanomistajalla on oikeus kuivattaa
 - Muuttamis- ja pilaamiskielto tärkeitä

Ojien kunnostaminen pohjavesialueilla

- Ojien kunnostusta ei tehdä pohjavesien muodostumisalueella, vaan ainoastaan pohjavesialuerajauksen sisällä olevalla reunavyöhykkeellä

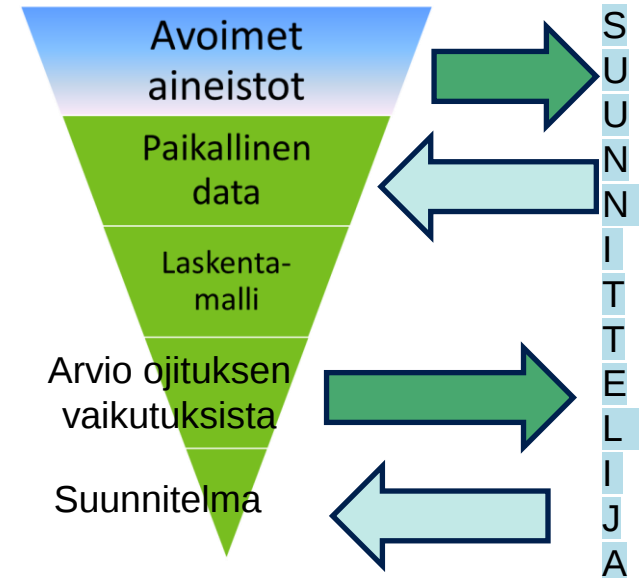
Metsäojien kunnostus pohjavesialueilla

- Ojien kunnostusten vaikutukset voivat näkyä
 - Mangaanin tai raudan saostumina
 - Pohjaveden purkaumina ojien pohjilla ja siten antoisuuden vähenemisenä pohjavesialueella
- Hyvään suunnitteluun kiinnitettävä huomiota

Metsäojien kunnostus pohjavesialueilla

- Hankkeessa nähty tärkeäksi kehittää hyviä apuvälineitä ojien kunnostusten suunnitteluun pohjavesialueilla
- Tarkistuslista
- KUNNOS-työkalu

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet

Kiitos!

Lisätietoja: samuli.joensuu@tapio.fi

Gain Oy

